

VÄLISUUDISED

Lammas - ebatavaline valik lemmikloomaks

Nipsakas jää, kelle nimeks on Nick Boing, sattus oma peremehe David Palmeri toonaabriks pärast seda, kui viimane ta kolm aastat tagasi vastsündinuna surmast päästis. Vaatamata peremehe püüdlustele tutvustada Nickile taas looma taustale omast põllumajanduslikku poolt, eelistab ta hoopis mugavat diivanit, televiisori vaatamist ning mõnusaid väljasõite Davidi autos. Peremees on püüdnud looma varasemalt mitu korda mõnda farmi viia, ent Nick on keeldunud teiste lammaste lähedusse minemast ning kohanemisest pole juttugi. Nicki toidulaual on kõige meelsamini David Palmeri aias kasvavad roosid, kuid samuti pole tal midagi ka muude lillede ja hekkide omavolilise pügamise vastu. Samuti meeldib talle pesemisprotseduur - loom laseb end seda oodates alati mõnuledes sellili. Lisaks on Nick perepoja ragbivõistkonna maskotiks.

Allikas: <http://www.metro.co.uk>

BarleyMax – tervist parandavate omadustega odrasort

Austraalias jõudis turule uus tervist parandavate omadustega odrasort BarleyMax. Suure kiudainete sisaldusega odrasorti saavad peagi kasvatada need talunikud, kes loodavad tervisliku toidu tootjate suurest huvist tulenevalt lisakasumit saada. BarleyMaxi aretust läbiviinud teadusasutus CSIRO direktori Bruce Lee sõnul sisaldab uus odrasort üle kahe korra rohkem lahustumatuid ja lahustuvaid kiudaineid kui nisu- või kaerasordid, lisaks veel stabiilsel kujul tärklis, mis aitab suurendada tervist parandavate seedebakterite arengut organismis. BarleyMax aretati, kasutades tavapäraseid aretusmeetodeid.

Allikas: www.theland.farmonline.com.au

Sinepitaimed kui tõhusad biopestitsiidid

Sinepitaimed on kahjurite jaoks liiga kanged ning pakuvad seetõttu innovatiivseid biotõrjevõimalusi, eriti just puu- ja juurviljakasvatajatele. Kuigi selline teadmine on juba sajanditevanune, vaadati kaasaegsemaid rakendusi lähemalt juuli lõpus Canberras

(Austraalia) toimunud 3. rahvusvahelisel biofumigatsiooni sümposiumil. 22 riigi teadlased arutasid Brassica sugukonna taimede - sinepi, rõika ja rapsi kasutusvõimalusi ning seda, kuidas paremini korraldada mullas pesitsevate kahjurite ja umbrohtude vastast toimet. Brassica sugukonna esindajad eritavad ühendeid - isotiotsüanaate, mis pidurdavad kahjurite ja patogeenide arengut. Enamus inimesi tunneb neid komponente kui "sinepi kibedat maitset". Katsetes on leitud, et kui isotiotsüanaadid haljasväetise kujul mulda viiakse, võib näiteks kartuli või tomati saagikus kahjurite ja patogeenide allasurumise tulemusel suureneda

kuni 40%. Selline meetod on kasutusel nii arenenud riikides, kus kasvatajad proovivad sünteetilistele insektitsiididele (nt metüülbromiid) alternatiive leida, kui ka arengumaades, kus selline võtte on tihtilugu ainsaks võimaluseks kahjuritega võitlemiseks.

Allikas: <http://theland.farmonline.com.au>

Austraalia jätkab GM nisu katseid

Põudadest piinatud Austraalia taimekasvatajad loodavad uute nesusortide aretamise peale, et saavutada ka vihmavaestel aastatel kõrgeid saake. Kuna eelmisel aastal leiti katsetes geneetiliselt muundatud nesusortidega, et osad neist andsid kuni 20% kõrgemat saaki, võrreldes tavasortidega, on ka käesoleva aasta GM sortidega katseteks valitsuse luba olemas. Uued nesusordid on modifitseeritud selliselt, et nad sisaldavad ühte 15st maisist (*Zea mays*), harilikust müürloogist (*Arabidopsis thaliana*), samblast *Physcomitrella patens* ning pärmseenest (*Saccharomyces cerevisiae*) eraldatud geenist. Sisestatud geenid kodeerivad selliseid valke, mis parandavad taime vastupidavust põuastele tingimustele.

Katsete korraldamise loaga kaasnevad ka mitmed ohutusmeetmed. Näiteks iga katselapi ümber jäetakse 10 meetri laiune taimevaba riba ning lisaks veel 490 meetri laiune riba, kus ei kasva nisuga samasse perekonda kuuluvaid taimi. GM nisu on keelatud kasutada nii inim- kui loomtoiduks ning hävitatakse koheselt pärast analüüside tegemist. Samuti jälgitakse katsepiirkondi hoolikalt 2 järgneva aasta jooksul. Varasemalt on Austraalias läbiviidud katseid, kus kasvatatakse soolsuse suhtes tolerantseid ja muudetud tärglisesisaldusega geneetiliselt muundatud nesusorte. Siiaamaani pole kontrollorganisatsioonide andmeil mingeid inimestele ega keskkonnale kahjulikke mõjusid täheldatud.

Allikas: www.agbios.com

FOTO

Katedraali ehitamiseks piisab heinapallidest

Allikas: www.fwi.co.uk (Foto: Isabel Davies)

EUROOPA LIIT

ELi liikmesriigid nõus *set-aside* kohustusest loobuma

Liikmesriigid nõustusid põhimõtteliselt tühistama *set-aside* (kasutusest välja jäetava) maa nõuet. Selline otsus on tingitud üha kasvavast pingelisest olukorrast teraviljaturul. Otsuse jõustumisel saaksid kasvatajad kasu lõigata juba 2008. aasta sügiseste ja 2009. aasta kevadiste külvide tegemisel. *Set-aside* skeemi lõppemine võimaldab kasvatajatel oma külvikorrad ümber teha ning kohaneda paremini uudse turuolukorraga. *Set-aside* maadega seotud toetused arvestatakse ümber tavalisteks kultuuritoetusteks. Selline ettepanek on loogiline jätk olukorrale, kus 2008. aastal otsustati *set-aside* maade kohustuslikuks määraks juba 0%.

Set-aside maade skeem võeti Euroopa Liidus teraviljatootmise piiramise meetmena kasutusele juba 1988-89, kuid oli siis vabatahtlik. Pärast 1992. aasta reformi muudeti see kohustuslikuks, s.t. talunikud peavad otsetoetuste saamiseks teatud osa maast igal aastal kasutusest välja jätma. Vastava määra üle otsustati igal aastal uuesti, ent 1999-2000 määrati selleks 10%. Uutes liikmesriikides, kes liitusid ühtse pindalatoetuste süsteemiga (SAPS), on kasvatajad *set-aside* kohustusest vabastatud (Bulgaaria, Küpros, Tsehhi Vabariik, Eesti, Ungari, Läti, Leedu, Poola, Rumeenia ja Slovakkia Vabariik).

Allikas: www.europa.eu

EL kaalub võimalusi söödapuudujääkide vähendamiseks

Euroopa põllumajandusministrid kaaluvad otsust lubada ELi Bayer CropScience'i geneetiliselt muundatud soja, mis võiks vähendada loomasööda puudujääke. Euroopa Liidu senine nulltolerants-suhtumine GM toodetesse on söodatootjatele ja loomakasvatajatele palju peavalu põhjustanud, kuna need sõltuvad suures osas imporditavatest sojatoodetest. Peaaegu kõik sojaproductid tulevad Argentiinast, Brasiiliast ja Ameerika Ühendriikidest - maailma kolmest suurimast sojakasvatusmaast. Kuna need riigid kasvatavad peamiselt GM soja, siis on raskusi mitte-biotehnoloogilise taustaga tooraine leidmiseks.

Kui GM soja heaks kiidetakse, on lubatud importida väljaspool Euroopat kasvatatud ja valmistooteks vormitud sojakaupsid. Positiivne otsus kehtis vaid loomasöötade puhul ja selles valdkonnas on ka kõige suurem surve antud turuolukorras midagi ette võtta, arvas üks Euroopa Komisjoni ametnik. Soovitakse leida tehniline lahendus, kehtestades GM toodete sisalduse teatud ülempiir ning lõpetada ELi nulltolerants-poliitika enne suve lõppu. Paljude GM kultuure kasvatavate riikide jaoks on senine poliitika tähendanud, et laevatäite kaupa teravilja jm tooteid Euroopa sadamatesse jõudnuna tagasi saadetakse, kuna kohalike kontrollorganisatsioonide võetud proovid näitavad partiides tähistamata GM materjali jälgi.

Allikas: www.agbios.com

INTERNETIST

Looduseteemalisi veebikaameraid!

- Ühes pisikeses kanalas Inglismaal saab lindude askeldamisi jälgida [HenCami](#) vahendusel.
- Orlando (Florida osariik, USA) alligaatorifarmi mobiilne vaataja poolt kontrollitav [veebikaamera](#) pakub tihtilugu teravaid elamusi, eriti söötmise ajal!
- Toledo linna (USA) loomaaia [veebikaamerad](#) näitavad ööpäevaringselt mitmete suurte imetajate toimetamisi (ka veelused kaamerad).
- San Diego (Ameerika Ühendriigid) veemaailmas jälgitavad vaalad pakuvad alati põnevust [ShamuCami](#) vahendusel.

Kindlasti oleks veebikaamerate abil huvitav jälgida ka mitmete põllumajandusloomade käitumist ja põllumajandusmaastike ilme muutusi. Veebikaamera on hea viis põllumajandusettevõtjal oma varal ööpäevaringselt silma peal hoida ja muutusi ka salvestada. Jälgimis- ja ka näitamisevahendina sobib veebikaamera väga hästi oma ettevõtet reklaamima ja huvitavamatele objektidele tähelepanu tõmbama!